

Literatuurlijst Docenten Academie Rookvrij!

Algemeen

De scholingen van de Academie Rookvrij! zijn onder andere gebaseerd op wetenschappelijk verworven kennis vanuit Engeland (Professor P. Hajek en prof. R. West).

De meest recente Nederlandse en buitenlandse publicaties op het gebied van (stoppen met) roken worden gevolgd.

Deze lijst geeft inzicht in de documenten die de docenten als achtergrond hebben en die dienen als bronnen voor de scholingen.

In ieder geval dient de docent kennis te hebben van:

Landelijke sites

www.rokeninfo.nl

www.ikstopnu.nl

Platform Stoppen met roken Trimbos

www.alliantienederlandrookvrij.nl

www.eindspeltabak.nl

www.kwaliteitsregisterstopmetroken.nl

<https://rookvrijgeneratie.nl/>

www.farmacotherapeutischkompas.nl/

Module Rookpreventie NL

Verplichte literatuur

- Partnership Stop met roken (2019) [Zorgstandaard Tabaksverslaving 2019. Herziening en uitbreiding van de zorgmodule stoppen met roken uit 2009.](#) Utrecht
- Trimbos Instituut (2019) [Overzicht vergoeding SMR Trimbos.](#) Utrecht
- Site Trimbos (2019) [Overzicht richtlijn, stroomschema en andere materialen.](#) Utrecht
- Ministerie VWS (2019) [Nieuwe regels m.b.t. rookontmoediging.](#) Rijksoverheid.nl
- Ministerie van VWS (2018) [Infografic Nationaal preventie akkoord.](#) Den Haag.
- Trimbos Instituut, Taskforce Rookvrije Start, Ministerie VWS (2017) [Addendum behandeling tabaksverslaving zwangeren,](#) Utrecht.
- Trimbos Instituut, Taskforce Rookvrije Start, Ministerie VWS (2017) [Stroomschema rokende zwangere vrouw](#)
- Chavannes N e.a. (2017) [NHG M85- Behandelrichtlijn Stoppen met roken,](#) NHG Utrecht
- NHG (2017) [NHG Zorgmodule Leefstijl Roken,](#) Utrecht
- Stichting Partnership Stop met roken, Ministerie VWS (2016) [Volledige richtlijn tabaksverslaving,](#) Trimbos Instituut, NHG, Utrecht
- Partnership Stop met roken, Ministerie VWS (2016) [Overzicht van aanbevelingen richtlijn tabaksverslaving.](#) Trimbos Instituut, NHG, Utrecht
- Partnership Stop met roken, LUMC(2016) [Samenvattingskaart DO IT ,](#) Leiden

Aanvullende literatuur

- Overheid.nl (2018) [Tabak en rookwarenwet](#)
- Overheid.nl (2018) [Nationaal preventie akkoord RIVM](#)
- Willemsen, M (2017) [Het Nederlands tabaksontmoedigingsbeleid.](#) NTVG, Amsterdam
- Springvloet, L e.a. (2017) [Factsheet Effecten van tabaksontmoedigende beleidsmaatregelen onder rokers met een lage SES.](#) Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging, Trimbos Instituut, Utrecht
- Joosten, L. e.a. (2017) [The Tobacco Control Scale in Europe.](#) Association of European Cancer Leagues. Brussel
- Chavannes, N, e.a. (2017) [Herziene richtlijn 'Behandeling van tabaksverslaving en stoppen met roken ondersteuning.](#) Artikel NTVG, Amsterdam
- Kleinjan, M e.a. (2016) [Facsheet Het bespreken van \(stoppen met\) roken door de huisarts en andere zorgverleners.](#) Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging, Trimbos Instituut, Utrecht
- Trimbos.nl ((2016) [Uitleg Factsheet Stoppen met roken bij huisarts en andere zorgverleners.](#) Utrecht
- De Kinderen, R. e.a. (2016) [Maatschappelijke kosten baten analyse Tabaksontmoediging.](#) Maastricht University, Ministerie van VWS, Trimbos Instituut
- Verbiest, M. e.a. (2014) [The implementation of smoking cessation care in general practice.](#) LUMC, Leiden
- Van Schilfgaarde, R e.a. (2009) [Zorgmodule stoppen met roken.](#) Partnership Stop met Roken, Den Haag

- Knol, K. e.a.(2004) Tabaksgebruik gevolgen en bestrijding. Amsterdam

Module Rookverslaving

Verplichte literatuur

- Van Aarde, M e.a. (2020) Notitie Roken is een verslaving. NET, onderdeel van het Trimbos Instituut Utrecht
- De Wildt,W, van de Graaf,R (2019) Addendum Tabaksverslaving. Bij het behandelprotocol Cognitieve Gedragstherapie bij problematisch middelengebruik en gokken. Stichting Resultaten Scoren, Amersfoort
- Rokeninfo.nl (2019) Nicotineverslaving. Trimbos Instituut, Utrecht
- Rokeninfo.nl (2019) Combinatie met geneesmiddelen. Trimbos Instituut, Utrecht
- Tabaknee.nl (2019) Waarom nicotine zo verslavend is. Stichting Rookpreventie Jeugd.
- Sickofsmoking.nl (2019) Wat zit er echt in tabak, een sigaret en rook?
- Jellinek.nl (2018) Wanneer ben je verslaafd aan alcohol of drugs? Jellinek, Amsterdam
- Tabaknee.nl (2018) Onderzoek toont noodzaak van preventie: één sigaret leidt al tot dagelijks roken. Stichting Rookpreventie Jeugd.
- RIVM.nl (2018) Toevoegingen aan tabak. Ministerie van VWS, Den Haag
- Hopman, P e.a. (2017) Factsheet Minderen met roken. Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging. Trimbos Instituut, Utrecht.
- Monshouwer,K e.a. (2017) Factsheet Roken en Depressie. Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging. Trimbos Instituut, Utrecht.
- Burger,D. (2017) Invloed van roken op farmacokinetiek van medicijnen. NTvG, Amsterdam
- Mackenbach, P. e.a. (2017) De gezondheidseffecten van roken. Groei van kennis leidt tot een steeds grimmiger beeld. Artikel NTvG, Amsterdam
- West, R en Smyth (2014) Zo stop je met roken - de gouden formule. Amsterdam
- Vd Brink,W (2014) Verslavingsgedrag van DSM-IV naar DSM-5. Tijdschrift voor psychiatrie maart 2014.
- Dekker, P & De Kanter, W. (2008) Nederland stopt! met roken. Amsterdam.
- Prochaska, J.Q. & DiClemente, C.C. (1983) Stages and processes of Self-Change of Smoking: Toward An Integrative Model of Change. Journal of Consulting and Clinical Psychology, 51, 390-395. American Psychological Association.

Aanvullende literatuur

- Bouma,J (2019) De sjoemelsigaret. Atlas Contact

Module Rookgedrag NL

Verplichte literatuur

- Bommelé, J. e.a.(2020) [Kerncijfers roken 2018](#), NET, onderdeel van het Trimbos Instituut, Utrecht
- Bommelé J. e.a.(2019) [Kerncijfers Roken 2018](#) Trimbos Instituut, Utrecht
- Van Laar, M.W e.a. (2019) [Nationale drugsmonitor. Jaarbericht 2018. Hoofdstuk 12](#) Trimbos Instituut Utrecht.
- Scheffers,T e.a. (2019) [Monitor Middelengebruik en Zwangerschap 2018](#). Trimbos Instituut Utrecht.
- Springvloet,L e.a. (2018) [Kerncijfers roken 2017](#). Trimbos Instituut Utrecht.
- Tabaknee.nl (2018). [Wat is er inmiddels bekend over heat-not-burn-producten?](#). Stichting Rookpreventie Jeugd.
- Tabaknee.nl (2018) [Opnieuw vastgesteld dat IQOS gezondheid schaadt](#). Stichting Rookpreventie Jeugd.
- RIVM (2018). [Nieuwsoortige tabaksproducten die worden verhit](#). Ministerie VWS, Den Haag
- [Trimbos.nl \(2019\) Toolkit Stoppen met roken](#). Trimbos Instituut Utrecht.
- [Volksgezondheidszorg.nl \(2019\) Rokers per GGD__regio in 2016](#). RIVM, Website VZinfo Bilthoven
- [Rokeninfo.nl \(2019\) Sterfte door roken- Trimbos](#). Trimbos Instituut Utrecht.
- Tabaknee.nl (2017) [IQOS niet minder gevaarlijk dan gewone sigaret](#). Stichting Rookpreventie Jeugd.
- Van Dalen, G e.a. (2018) [Jaarrapport 2018 Landelijke jeugdmonitor](#). Ministerie VWS, CBS, Den Haag
- Mackenback,J.P. e.a. (2017) [De gezondheidseffecten van roken](#). NTVG, Amsterdam
- Hopman, P e.a. (2017) [Kinderen en roken, een aantal feiten op een rij](#). Nationaal Expertise Centrum. Trimbos Instituut Utrecht.
- Bos, M e.a. (2016) [Infosheet Roken](#). Hartstichting, Den Haag.
- Ter Weijde W. e.a. (2015) [2015-Roken, een aantal feiten op een rij](#). Trimbos Instituut Utrecht.

Aanvullende literatuur

- [Trimbos \(2020\) Nederland daalt een aantal plaatsen in de Europese ranglijst voor tabaksontmoediging](#). Utrecht
- [Trimbos \(2019\) Rookprevalentie in Europa: een vergelijking tussen 8 landen](#). Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging, Trimbos Instituut, Utrecht
- [ASH \(2019\) Tobacco and ethnic Minorities](#). UK
- [Mackenbach, J.P.\(2016\) Nederland rookvrij: dokters spreken zich uit](#). NTVG, Amsterdam
- [Tabaknee.nl \(2016\) Philip Morris probeert een nieuw tabaksproduct op de markt te brengen](#). Stichting Rookpreventie Jeugd.
- [Klein, A \(2016\) Rook 50 sigaretten, krijg één mutatie per longcel](#). Artikel New Scientist

- (2016) Stoppen met roken heeft ook na je zestigste nog zin. Artikel De Morgen
- Trimbos.nl (2019) Cijfers middelengebruik onder scholieren. Trimbos Instituut Utrecht.
- Willemse, E. e.a. (2018) Factsheet Waterpijp Trimbos update. Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging, Trimbos Instituut, Utrecht
- Rvim.nl (2018) Waterpijp. Ministerie van VWS, Den Haag
- Rvim.nl (2018) Sishapen Ministerie van VWS, Den Haag
- Rvim.nl (2018) Verhitte tabak. Ministerie van VWS, Den Haag

Verplichte literatuur e-sigaret

- WHO (2020) Informatie over e-sigaretten
- Fernandez M (2020) CDC confirms 2,711 hospital cases of lung injury linked to vaping . AXIOS newsletter
- Eissenberg T, e.a. (2019) Invalidity of an Oft-Cited Estimate of the Relative Harms of Electronic Cigarettes . AJPH, Amerika
- Standpunt NVALT (2019) NVALT-standpunt omtrent de e-sigaret: 10 stellingen
- Rijksoverheid.nl (2019) Regels voor e-sigaret. Ministerie van VWS, Den Haag
- Helwig A. en de Kanter W. (2019) Rokers gered door de e-sigaret? . Artikel NTvG, Amsterdam
- (2018) Public health consequences of e-cigarettes. Conclusions by level of evidence. National Academie of Sciences, engineering and Medicine. Washington
- Nieuwesigaret.nl (2019) Wordt Juul damp kit ook in Europa een groot succes
- RIVM (2014) E-sigaretten Factsheet. Den Haag
- West,R. e.a. (2015) Electronic cigarettes: what we know so far. University Collega, London
- Buisman,E. e.a. (2014) Factsheet elektronische sigaretten. Nationaal Expertise Centrum, Trimbos Instituut, Utrecht
- Zie ook “Rookgedrag”

Aanvullende literatuur e-sigaret

- Gabriels, S (2017) De e-sigaret: waar kunnen we het over eens zijn? Column artsenkrant.com
- Tabakststop.be (2019) Visie e-sigaretten België- Tabakstop
- McEwen, A .e.a. (2016) Electronic cigarettes: A briefing for stop smoking services, NCSCT, Dorchester UK
- Tromp,& (2016) E-sigaret, hulpmiddel of nieuw probleem? Presentatie Trimbos Instituut, Utrecht
- Croes, E (2016) E-sigaretten: een hype? Presentatie Nationaal Expertise Centrum, Trimbos Instituut, Utrecht
- Levine, D (2015) Electronic Cigarettes: Helpful or Harmful? Artikel Elsevier
- Bullen, C, e.a. (2013) Electronic cigarettes for smoking cessation: a randomised controlled trial 2013. Artikel The Lancet

Modules Hulpmiddelen: NVM en medicatie

Verplichte sites

www.db.cbg-med.nl Recente bijsluiters
www.farmacotherapeutischkompas.nl
www.ikstop.nl/bijsluiter-tabex
www.apotheek.nl
www.rijveiligmetmedicijnen.nl/
www.lareb.nl
www.medicijnkosten.nl
www.desmoxan.nl/tabex

Verplichte literatuur

- Tutka P e.a. (2019) Cytisine for nicotine addiction treatment: a review of pharmacology, therapeutics and an update of clinical trial evidence for smoking cessation. SSA
- Anraad, C. e.a. (2018) Gebruik oa. Cytisine kosteneffectief bij SMR. Artikel Pub Med
- Fouz-Rosón, N (2017) Dosis Varenicline halveren versus 1 mg. Artikel Pub Med
- Monshouwer, K .e.a (2017) Factsheet Roken en depressie. Nationaal Expertise Centrum, Trimbos Instituut, Utrecht
- Bijwerkingencentrum Lareb (2017) Psychose als bijwerking illegaal geneesmiddel Tabex. Lareb
- Stopstone.nl (2019) Stoppen met roken app Trimbos
- Van der Putten, N (2016) Blog over apps. Blog op Roken Info, Trimbos Instituut
- Broersen, S. (2014) Goedkoop middel helpt stoppende rokers. Artikel Medisch Contact
- Walker, N .e.a (2014) Cytisine versus Nicotine for Smoking Cessation. Artikel The New England Journal of Medicine

Aanvullende literatuur

- Gonzales, D. e.a. (2006) Varenicline, an $\alpha_4\beta_2$ Nicotinic Acetylcholine Receptor Partial Agonist, vs Sustained-Release Bupropion and Placebo for Smoking Cessation A Randomized Controlled Trial. Artikel Pub Med
- Teneggi, V .e.a. (2005) Effect of sustained-release (SR) bupropion on craving and withdrawal in smokers deprived of cigarettes for 72 h. Artikel Springer Link

Modules Begeleiding

Verplichte literatuur

- Rivm (2017) [Koolmonoxide \(CO\)](#) . Ministerie van VWS, Den Haag
- Sinefuma.com (2019) [CO meters](#).
- Van Reij, E. e.a. (2012) [Therapeutic Drug Monitoring. Cotinine. Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers en UMC Utrecht](#)
- [OCE Fagerstromtest-voorbeeld. Nijmegen](#)
- [West, R. \(2005\) The Russell Standard \(CLinical\). University College London](#)
- Zie ook “Rookpreventie”

Aanvullende literatuur

- Sinefuma.com (2019) [FAQ CO-meters en uitleg test](#).
- Brandweer.nl (2019) [Koolmonoxide, een echte sluipmoordenaar](#).
- Snel, O. e.a. (2006) [Roken gewogen. De relatie tussen roken en gewicht. Samenwerking STIVORO en Voedingscentrum, Den Haag](#)

Modules Motiverende gespreksvoering

Verplichte literatuur

- Miller, W e.a. (2014). [Motiverende gespreksvoering- Mensen helpen veranderen -derde editie](#). Ekklesia, Houten
- Dekker, P. e.a. (2010) [Motiveren kun je leren](#). Thoeris Uitgeverij, Amsterdam

Aanvullende literatuur

- Bomel , J. (2017) [Hardcore rokers](#). Thesis

Modules Adviseren en motiveren

Verplichte literatuur

- Urban Vitality (2019) [Meer rokers stoppen als we het gesprek anders voeren. Onderzoek HVA](#)
- [Medisch Contact Nascholing VBA: een leven redden in 30 seconden. Cardiologie Centrum Amsterdam](#)
- NVK (2017) [Onderzoek Eline Meijer tabaksontmoediging LUMC \(onderzoek loopt nog\). LUMC Leiden](#)
- [Chavannes N e.a. \(2017\) NHG M85- Behandelrichtlijn Stoppen met roken, NHG Utrecht](#)
- [NHG \(2017\) NHG Zorgmodule Leefstijl Roken, Utrecht](#)
- [Hendriks, A. e.a. \(2017\) Moet ik mijn patient wijzen op de gevaren van roken. Artikel NTvG, Amsterdam](#)
- Zie ook “Rookpreventie”

Aanvullende literatuur

- Ministry of Health (2009) Implementing the ABC Approach for Smoking Cessation. Wellington, New Zealand

Module Progressiegericht coachen

Verplichte literatuur

Visser, C (2009) Doen wat werkt. Van Duuren Management

Module Andere verslavingen

Verplichte literatuur

Van de Laar, M. e.a.(2019) Highlights Nationale drugsmonitor 2018. Trimbos Instituut, Utrecht

Module Meeroken

Verplichte literatuur

- Bommelé, J. e.a.(2020) Kerncijfers roken 2018, NET, onderdeel van het Trimbos Instituut, Utrecht
- Been, J (2019) Derdehands rook: een onderschat probleem? CAHAG bulletin maart 2019
- Springvloed, L. e.a. (2018) Infographic Trimbos Meeroken Feiten en cijfers 2016. Nationaal Expertise Centrum, Trimbos Instituut, Utrecht
- Bommelé, J. e.a. (2017) Notitie derde hands rook. Nationaal Expertise Centrum, Trimbos Instituut, Utrecht
- Bommelé, J. e.a. (2016) Notitie Zien roken, doet roken. Nationaal Expertise Centrum, Trimbos Instituut, Utrecht
- Hopman, P e.a. (2017) Kinderen en roken, een aantal feiten op een rij. Nationaal Expertise Centrum. Trimbos Instituut Utrecht.
- Rijksoverheid.nl (2016) Kennis over gevaren (mee)roken laag. Den Haag
- Ter Wijde, W. e.a. (2015) Factsheet Meeroken. Nationaal Expertise Centrum, Trimbos Instituut, Utrecht
- www.nooitbinnenroken.be Site België Kom op tegen kanker, o.a Quiz, België
- Zie ook “Rookgedrag” en “Rookverslaving”

Aanvullende literatuur

- Gezondhedenmilieu.be (2019) Meeroken is geen binnenpretje, praat erover. Site van o.a. VIGeZ en Vlaams Instituut Gezond Leven
- Van der Linden, E e.a. (2018) Handreiking Rookvrij Opgroeien voor de JGZ (0-12 jaar). In gesprek met (aanstaande) ouders over stoppen met roken. Trimbos Instituut, Utrecht.
- Rijksoverheid.nl (2016) TNS-rapport over schadelijkheid van roken en meeroken o-meting.
- ASH (2014) Factsheet Secondhand Smoke. Washington

Modules Zwangerschap en roken

Verplichte literatuur

- Trimbos (2019). [Infographic Rookvrije blijven ook na de zwangerschap](#). Trimbos Instituut Utrecht.
- Scheffers, T e.a. (2019) [Monitor middelengebruik en zwangerschap 2018](#). Trimbos Instituut Utrecht.
- NTOG (2019) [Themakatern stoppen met roken](#)
- Heddema, S. e.a. (2018) [Praktijkadvies gebruik nicotinevervangende middelen in zwangerschap](#). Taskforce Rookvrije Start i.s.m Trimbos Instituut
- Peelen, M e.a. (2017) [Tabaksontmoediging en perinatale gezondheid](#). NTvG, Amsterdam
- Tuithof, M. e.a. (2017) [Factsheet Monitor Zwangerschap en Middelengebruik](#). Nationaal Expertise Centrum, Trimbos Instituut, Utrecht
- 2019. [Toolkit Rookvrije Start](#)
- Heddema, S. (2016) [Gun ieder kind een rookvrije start](#). Harderwijk.

Modules Kraamzorg

Verplichte literatuur

- Trimbos (2019). [Infographic Rookvrije blijven ook na de zwangerschap](#). Trimbos Instituut Utrecht.
- [Zie ook "Rookpreventie"](#)